

PILAR III

31.12.2023

Bankens pilar 3-dokument er utarbeidet for å supplere årsrapporten med øvrige opplysninger som skal offentliggjøres i henhold til åttende del i kapitalkravsforordningen (CRR).

Finanstilsynet har vurdert at Lånekontoret AS skal kategoriseres som et mindre og ikke-komplekst foretak. Lånekontoret AS er et finansieringsforetak og skal offentliggjøre informasjon på årlig basis.

Mindre og ikke-komplekse foretak skal offentliggjøre informasjon etter kravene i CRR artikkel 433b, hvilket er følgende opplysninger:

- artikkel 435 nr. 1, bokstav a), e) og f)
- artikkel 438 nr. 1, bokstav d)
- artikkel 450 nr. 1, bokstav a) til d) og h) til j)
- artikkel 447.

I tilfeller hvor opplysninger ikke er gitt i dette dokumentet henvises det til Lånekontorets årsrapport. Pilar 3-rapporter samt årsrapporter publiseres løpende på selskapets hjemmeside.

Lånekontoret er ikke en del av et norsk konsern, og har således ikke konserninterne transaksjoner eller transaksjoner med nærstående som vil ha en signifikant betydning for en risiko profilen for gruppen ettersom Pantbanken i Sverige ikke er underlagt de samme CRR reglene.

Alle beløp i dokumentet er angitt i tusen kroner per 31.12.2023 med mindre noe annet er angitt.

1 ERKLÆRINGER

Styret i Lånekontoret AS stiller seg bak de beskrivelser som er gitt i dette dokumentet, og avgir herved følgende erklæringer:

(a) Risikostyringen

Selskapets risikostyring er effektiv og passende sett ut fra Lånekontorets størrelse, forretningsmodell og virksomhetsområder. Risikostyringssystemet er tilstrekkelige i forhold til vedtatt risikoappetitt, risikoprofil og strategi.

(b) Risikoprofil

Selskapets virksomhet har hovedvekt på pantelån og auksjonssalg. Lånekontoret har som strategisk mål å være en lønnsom pantlånervirksomhet.

Selskapets risikoeksponeringer skal sikre en sunn og langsiktig avkastning uten at Lånekontoret utsettes for risiko som truer dens eksistens verken på kort eller lang sikt.

Selskapets samlede risikoappetitt er lav. For å sikre finansiell robusthet og langsiktig overlevelsessevne i henhold til strategien har styret fastsatt rammer og retningslinjer for risikoeksponering.

Forretningsmodellen er innrettet mot å yte lån mot sikkerhet i verdisaker, i hovedsak gull, smykker og klokker, til forbrukere. Riktig fastsettelse av markedsverdien av pantet er kritisk for virksomheten. Lånebeløpet beror på markedsverdien av sikkerheten stilt for lånet, og er i hovedsak vekten av gull.

Tillatt belåningsgrad er satt lavere enn markedsverdien av sikkerheten for å gi en buffer mot markedssvingninger i verdien av sikkerheten.

Sikkerhet	Loan to Value	Prosentandel av total lånebok
Gull	50-70%	90%
Andre verdisaker (sølv, klokker og andre aktiva)	50-70%	10%

Lånekontoret har sikkerheten i sin besittelse frem til lånet er tilbakebetalt, eller solgt på auksjon. Et eventuelt overskudd etter at lånet er oppgjort tilfaller låntaker. Et eventuelt tap ved salg av sikkerheten på auksjon belastes Lånekontoret. Det som er unikt med pantlånervirksomhet er at låntaker ikke har et personlig gjeldsansvar utover sikkerheten som er stilt for lånet, og overlevert til Lånekontoret.

Selskapet skal tilstrebe å minimere operasjonell risiko gjennom effektiv driftskontroll. Ingen enkelthendelse skal kunne skade selskapets soliditet og inntjening betydelig.

Overholdelse av interne rammer rapporteres kvartalsvis til styret. Lånekontorets overordnede risikoer er for samtlige risikoer på linje med eller lavere enn den risikoappetitten styret har vedtatt.

2 NØKKELTALL

		a	e
		T	T - 4
EU KM1			
	Tilgjengelig egenkapital (beløp)		
1	Ren kjernekapital	62 910	61 537
2	Kjernekapital	62 910	61 537
3	Total kapital	62 910	61 537
	Risikovektede eksponeringsbeløp		
4	Sum risikovektede eksponeringsbeløp	89 996	88 078
	Kapitaldekning (i prosent av risikovektede eksponeringsbeløp)		
5	Ren kjernekapitaldekning (%)	69.9%	69.9%
6	Kjernekapitaldekning (%)	69.9%	69.9%
7	Kapitaldekning (%)	69.9%	69.9%
	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet eksponeringsbeløp)		
EU 7a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (%)	4.4%	4.5%
EU 7b	hvorav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)	56.25%	56.25%
EU 7c	hvorav: skal bestå av kjernekapital (prosentpoeng)	75%	75%
EU 7d	Samlede SREP-krav til ansvarlig kapital (%)	12.4%	12.5%
	Kombinert bufferkrav (i prosent av risikovektede eksponeringsbeløp)		
8	Bevaringsbuffer (%)	2.5%	2.5%
EU 8a	Bevaringsbuffer som følge av makro- eller systemrisiko fastsatt av en	0%	0%
9	Foretaksspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (%)	2.5%	1.5%
EU 9a	Systemrisikobuffer (%)	3.0%	3.0%
10	Global systemviktighetsbuffer (%)	0	0
EU 10a	Systemviktighetsbuffer (%)	0	0
11	Kombinert bufferkrav (%)	8.0%	7.0%

EU 11 a	Samlet kapitalkrav (%)	20,4%	19.5%
12	Tilgjengelig ren kjernekapital (CET1) etter oppfyllelse av samlede SREP-krav til ansvarlig kapital (%)	49,5%	50.4%
Uvektet kjernekapitalandel			
13	Sum eksponeringsmål	114 391	108 913
14	Uvektet kjernekapitalandel (%)	55.0%	56.5%
Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet eksponeringsbeløp)			
EU 14a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (%)	0%	0%
EU 14b	hvorav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)	NA	NA
EU 14c	Samlede SREP-krav til uvektet kjernekapitalandel (%)	3%	3%
Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel og samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent av det samlede eksponeringsmålet)			
EU 14d	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel (%)	0%	0%
EU 14e	Samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (%)	3%	3%

Risikovektede eksponeringsbeløp

		Risikovektede eksponeringsbeløp (RWEAs)		Totalkapitalkrav
		a	b	
		T	T – 1	T
EU OV1				
1	Kreditrisiko (ekskudert motpartsrisiko)	59 748	59 070	4 780
2	Hvorav standardmetoden	59 748	59 070	4 780
23	Operasjonell risiko	30 248	29 008	2 420
EU 23a	Hvorav basismetoden	30 248	29 008	2 420
29	Totalt	89 996	88 078	7 200

Rader som er utelatt i EU OV1, skyldes at verdien er null eller ikke er relevant.

3 MÅL OG RETNINGSLINJER FOR RISIKOSTYRING

3.1 OVERORDNET STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

God risikostyring er et av de mest sentrale virkemidlene i Lånekontorets verdiskapning. Styret i Lånekontoret har en målsetting om at selskapets risikoprofil skal være lav.

Selskapet har etablert risikoindikatorer for hvert risikoområde i en risikomatrise med konkretiserte styringsmål og rammer for de enkelte risikoområdene. Relevante måltall rapporteres til styret på kvartalsvis basis.

Risikostrategiene revurderes minst årlig i sammenheng med selskapets ICAAP. I forbindelse med internkontrollprosessen gjennomgås alle deler av Lånekontorets virksomhet. Med utgangspunkt i risikoen knyttet til den enkelte del av virksomheten iverksettes nødvendige kontrolltiltak for å gi rimelig sikkerhet for at arbeidsprosesser og rutiner utføres innenfor en akseptabel risiko.

Styringsmål og rammer nedfelt i selskapets risikomatrise skal bidra til å sikre Lånekontorets lønnsomhet både på kort og lang sikt. Hensikten er å unngå for store risikokonsentrasjoner i virksomheten som ved en ugunstig utvikling kan bidra til å true selskapets lønnsomhet, likviditet og soliditet.

(a) Risikostyring

Et systematisk arbeid med risiko og lav risikoappetitt utgjør grunnmuren i selskapets risikostyring. Risikokulturen påvirker beslutningene til ledelsen og ansatte i det daglige arbeidet og er av vesentlig betydning for den risiko de påfører Lånekontoret.

Lånekontoret legger vekt på å bygge en risikokultur som gjør den enkelte ansatte i stand til å foreta forsvarlige og informerte beslutninger. Risikokulturen skal være en integrert del av de ulike beslutningsnivåer i selskapet, og være basert på god og helhetlig forståelse av de risikoer man møter i hverdagen og håndteringen av disse, sett ut fra selskapets risikoappetitt.

Endringer i virksomheten skal underlegges risikovurderinger og involvere risikostyringsfunksjonen og ledelsen.

(b) Organisering og ansvar

Ansvar og gjennomføring av selskapets risikostyring og internkontroll er delt mellom styret, daglig leder og Leder Risk.

Lånekontorets styre skal godkjenne og regelmessig vurdere retningslinjer for å påta selskapet risikoer. Styret skal fastsette de overordnede rammer, gi fullmakter og sørge for at det utarbeides retningslinjer for risikostyringen, herunder etiske retningslinjer. Styret har ansvar for å sørge for at selskapet er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav, samt påse at Lånekontoret har en soliditet og likviditet som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og Lånekontorets virksomhet. Styret er videre ansvarlig for å fastsette beredskaps- og kontinuitetsplaner for å sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige uforutsette hendelser.

Lånekontorets styre velges av generalforsamlingen i henhold til selskapets vedtekter. Mangfoldig sammensetning av styret er viktig for å sikre selvstendige meninger og kritiske innvendinger blant styremedlemmene. Dette kan bidra til å sikre god utfordring og overvåkning av ledelsesbeslutninger. Lånekontorets styre består av representanter fra ulike yrkesgrupper, og 2 av 5 representantene er kvinner.

Daglig leder har ansvaret for den overordnede risikostyringen, herunder ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringsystemer, og at risikoeksponeringen overvåkes. Videre er daglig leder ansvarlig for god økonomisk og administrativ styring, samt ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Leder Risk er ansvarlig for å sikre at risikostyringsprinsippene kommuniseres, forstås og overholdes i virksomheten.

Compliancefunksjonen har ansvar for uavhengig kontroll av risiko og risikostyring for alle risikoområder, inkl. risiko for at Lånekontoret ikke oppfyller forpliktelser etter lov og forskrift. Funksjonen rapporterer direkte til styret, og kan ikke avsettes uten samtykke fra dette.

Eksternrevisor etterprøver om rutiner og retningslinjer etterleves, samt vurderer om bankens modellverk knyttet til risiko- og kapitalstyring gir et riktig uttrykk for bankens samlede risiko- og kapitalsituasjon. Ekstern revisor utarbeider årlig en uavhengige bekreftelser vedrørende bankens internkontroll, godtgjørelsesordning og ICAAP-prosess.

4 GODTGJØRELSESPOLITIKK

Lånekontoret AS har etablert en godtgjørelsesordning for selskapet som gjelder for alle ansatte og tillitsvalgte.

Ordningen skal være i tråd med Lånekontorets overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser. Den skal også bidra til å fremme en velfungerende styring av, og kontroll på selskapets risiko, og ikke oppmuntre til å ta forhøyet risiko.

Ordningen gjennomgås årlig av styret, og inngår som en del av styrets instruks. Godtgjørelsesordningen gjøres tilgjengelig på selskapets hjemmesider.

Styret er ansvarlig for å vedta ordningen med alle elementer som skal være med i ledelsens og ansattes kompensasjonsplan, samt retningslinjer for fastsettelse av den faktiske årlige godtgjørelsen etter følgende prinsipper

- Lønn og andre godtgjørelser til daglig leder forhandles av styrets leder, og fastsettes av styret.
- Godtgjørelse til øvrige ledende ansatte fastsettes av daglig leder i samråd med styrets leder iht. Retningslinjer for godtgjørelse.

Styret skal sikre at Lånekontoret til enhver tid overholder retningslinjene og rammene som er etablert for kompensasjonsordningen for selskapet generelt, og for alle ansatte.

Med kompensasjonsplan menes i henhold til ordningen en godtgjørelsespakke som kan inkludere følgende elementer:

- Fast godtgjørelse: Selskapets godtgjørelse skal være fast lønn.
- Bonus: Bonus tildeles alle ansatte (ledelse og andre ansatte) i henhold til bonusplan som fastsettes av konsernstyret. Bonus tildeles etter den enkeltes lønn, og kan maksimalt utgjøre 125% av månedslønnen.